

ia77

JazzFlits

10 september 2007,
5de jaargang, nummer 14

CONCERTVERSLAG ZOMERJAZZFJETSTOUR GROOT SUCCES

Het beste muziekprogramma sinds jaren en een zonnig Gronings Reitdiepdal, maakten van de 21ste ZomerJazzFietsTour een groot succes. Honderden sportieve jazzliefhebbers peddelden 25 augustus van kerk naar boerenschuur. Pianist Jasper van 't Hof en Han Bennink (foto) vormden een swingend muzikaal huwelijk. Andere toppers waren de bezonken en romantisch spelende Britse rockgitarist Phil Miller, Alex von Schlippenbach, de oude Duitse pianolegende die de muziek van Monk ververste en de Pedaalridders van violist Oene van Geel, met bezonken spierontspannende muziek. (Foto en tekst: Tom Beetz)

...zie ook het verslag van Han Schulte op pagina 11

NIEUWSSELECTIE MEER DAN TWEEDUIZEND BEWONDERAARS NEMEN AFSCHIED VAN MAX ROACH

Meer dan tweeduizend mensen, onder wie veel musici, namen 24 augustus in Manhattan's Riverside Church afscheid van Max Roach. De belangstelling was zo groot dat lang niet iedereen naar binnen kon. Roach stierf 16 augustus.

...vervolg op pagina 12

IN DIT NUMMER

Nieuws	pg 1
Boekbespreking	pg 6
- Erroll Garner, <i>Leben und Kunst</i> (Jan J. Mulder)	
Platenrecensies	pg 7
- The Jacobs Brothers, Simak Dialog, Eric Rasmussen, Hermine Deurloo, Maurits Roes Trio, Lovano/Jones, Pieranunzi/Johnson/Baron, Hugh Hopper e.a.	
Concertverslagen	pg 11
- ZomerJazzFietsTour Groningen, Schiphol Jazz	
En verder	
- Links of rechts, goed of fout (Lex Lammen)	pg 4
- Jazzradio Top 10	pg 4
- Straightahead(?) (Jaap Lüdeke)	pg 5
- Jazz in de Oude Stijl (Gerard Bielderman)	pg 13
- In Memoriam Paul Rutherford (Han Schulte)	pg 14
- In Memoriam Richard Cook (Han Schulte)	pg 15

CARLA BLEY EN STEVE SWALLOW OP JAZZ INTERNATIONAL ROTTERDAM 2007

Voor de zevende editie van Jazz International Rotterdam heeft artistiek leider/bassist Stefan Lievestro als speciale gasten Carla Bley en Steve Swallow uitgenodigd. Zelf zal hij onder meer optreden met zijn Lievestro 6. Het festival vindt plaats van 21 tot en met 23 september in De Doelen te Rotterdam.

Carla Bley en Steve Swallow vormen het sluitstuk met een programma van composities van Carla Bley, dat zij met het Rotterdam Jazz Orchestra t en gehore zullen brengen. Jazz International Rotterdam opent met Ellington's 'Sacred Music' in een uitvoering van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw met zangeres Claron McFadden. Uit Noorwegen komen multi-instrumentalist Stian Carstensen met een mix van jazz, blues en Balkan-folk en Bugge Wesseltoft, die een melodieuze fusie van jazz, house, techno en ambiënt brengt.

(www.jazzinternational.nl)

...vervolg op pagina 2

TROMPETTIST ERIC VLOEIMANS TREEDT OP MET GELDERS FANFARE ORKEST

Trompettist Eric Vloeimans treedt drie keer op met het Gelders Fanfare Orkest (GFO). Samen brengen ze onder meer het stuk *Half/Half*, dat speciaal voor de gelegenheid is gecomponeerd door Martin Fondse. Het programma *Fanfarelight* is te horen in Ede (13 oktober), Zwolle (21 oktober) en Doetinchem (28 oktober).

Fanfarelight brengt een combinatie van jazzy improvisatie en fanfare. Op het programma staat bekende en onbekende lichte muziek in verschillende stijlvarianten: van kamermuziek tot bigband, van ballads tot funk en boogaloo. "Vloeimans speelt normaliter met een klein jazzcombo, heel intiem, maar minder afwisselend van klank", legt GFO-dirigent Tijmen Botma uit. "Een groot orkest als een fanfare biedt meer mogelijkheden in bijvoorbeeld klankkleur, bezetting en effecten. Het orkest kan klein en fragiel klinken, maar ook spetteren en overweldigen." Fanfarelight wordt mede mogelijk gemaakt door de Provincie Gelderland en het VSB-fonds.

JAZZFLITS nummer 15 staat 24 september op www.jazzflits.nl

PLATEN

BRITSE DIGITALE ZENDER theJAZZ TREKT WEKELIJKS RUIM 300.000 LUISTERAARS

Het Britse digitale radiostation theJazz wordt volgens de eerste metingen wekelijks door zo'n 335.000 mensen beluisterd. Het station zendt uit sinds de paasdagen met een programmering van serieuze jazz.

Als ook jongeren onder de 15 worden meegeteld, komt het station zelfs op 372.000 luisteraars, die gemiddeld zeven uur per week luisteren. De grote meerderheid (72%) van de luisteraars zit in de hoogste welstandscategorie. Nu al luisteren meer mensen naar theJazz dan naar de BBC-jazzprogramma's, waar wekelijks ongeveer 300.000 luisteraars op afstemmen. Bovendien is theJazz het snelst groeiende Britse digitale radiostation. Managing director Darren Henley is blij met de cijfers: "In just three months, we've given jazz fans the home that they deserve, unlocking a brand new audience for jazz in the process. theJazz is the UK's only 100% national jazz radio station, performing a unique public service provided nowhere else in British radio." theJazz is een spin-off van Classic FM en wil serieuze jazzmuziek bij het Britse publiek op dezelfde wijze populair maken als deze klassieke zender dat met de klassieken heeft gedaan. theJazz is ook op internet te beluisteren. Overigens was de cd 'Self Portrait' van pianist Rembrandt Frerichts eind augustus cd-van de week in het dagelijks programma van David Jensen. (<http://www.the-jazz.co.uk/>)

PREIS SCHALLPLATTENKRITIK TIPT CD'S LOVANO/JONES EN MICHAEL BRECKER

De cd's 'Live at Dizzy's club Coca-Cola' van Hank Jones/Joe Lovano, 'American Dreams. European Visionaries' van het Vienna Art Orchestra en 'Pilgrimage' van Michael Brecker zijn volgens de jury van de Preis der deutschen Schallplattenkritik de beste jazzplaten van de laatste drie maanden.

Ze staan genoteerd op de derde Bestenliste van dit jaar, die op 15 augustus verscheen. De Bestenliste wordt vier keer per jaar samengesteld door Duitse muziekcritici en heeft de bedoeling het publiek te helpen bij zijn platenkeus.

VERVOLG PAGINA 1

JAZZ INTERNATIONAL ROTTERDAM

De Nederlandse delegatie bestaat uit de Lievestro 6, dat een speciaal voor het festival gecomponeerd programma speelt, het Rotterdamse State of Monc en gitarist Anton Goudsmit met 'funky jazzrock, ingehouden blues en vette grooves'. Op de laatste festivaldag presenteert Stefan Lievestro een speciaal project met nieuwe stukken geschreven voor een gelegenheidskwartet van bijzondere muzikanten, waarbij een bijzondere gast uit het festival zal opduiken.

NIEUWSFLITSEN

Django d'Or – Voor de Belgische Django d'Or 2007 zijn vijf musici genomineerd. In de categorie aanstormend talent zijn dat Pascal Mohy en Robin Verheyen en in de categorie gevestigde musici Salvatore la Rocca, Ivan Paduart en Pierre van Dormael. De winnaars worden 29 september tijdens de Dinant Jazz Nights bekendgemaakt. De Django d'Or is een onderscheiding voor de beste Belgische jazzmuzikant van het jaar. Om en om worden Vlaamse en Franstalige jazzmuzikanten beloond. Dit jaar is de Waalse gemeenschap aan de beurt. De onderscheidingen worden voor de twaalfde keer uitgereikt, voor het eerst tijdens het Dinant Jazz Nights Festival. Het trio van Philip Catherine zal de ceremonie muzikaal opluisteren. In 2008 zullen de laureaten van de Vlaamse Gemeenschap tijdens het Blue Note Records Festival van Gent voorgesteld worden. De Django d'Or wordt ook in Frankrijk, Zweden, Denemarken en Italië uitgereikt.

Jon Lucien – Zanger Jon Lucien is 18 augustus in Orlando, Florida op 65-jarige leeftijd overleden. Lucien nam in 1970 zijn eerste solo-album op en was acht jaar later als zanger op het Weather-Report-album 'Mr. Gone' te horen. In de jaren tachtig trok hij zich terug uit de muziek, maar hij maakte een comeback in 1991 met de goedverkochte plaat 'Listen Love'. De afgelopen jaren toerde hij met een fusionband.

MOBO Awards – De categorie jazz is terug bij de Britse MOBO (Music of Black Origin) Awards. Vorig jaar werd deze geschrapt omdat er volgens de organisatoren niet genoeg interessante jazzmusici te nomineren waren. Dat was tegen het zere been van Soweto Kinch en Abram Wilson, die bij de prijsuitreiking op de stoep van de Londense Albert Hall protesteerden. Zij betoogden dat jazz de bron van alle zwarte muziek is en bij de Awards niet veronachtzaamd kan worden. Hun protest was niet vruchteloos. Niet alleen de categorie jazz keert nu dit jaar terug, maar de protesterende musici zijn ook genomineerd, evenals onder anderen Byron Wallen, Wynton Marsalis en Dee Dee Bridgewater. De MOBO Awards worden 19 september te Londen uitgereikt. (www.mobo.com)

Tony Bennett – Zanger Tony Bennett gaat een plaat maken met Stevie Wonder. Het idee rijpte toen het nummer 'For Once in My Life', dat beide zangers opnamen voor Bennetts cd 'Duets: An American Classic', een Grammy Award kreeg. De 81-jarige Bennett zit bepaald nog niet stil. Recentelijk verscheen zijn nieuwe cd 'Sings The Ultimate American Songbook, Volume 1' en in oktober verschijnt een boek met tweehonderd schilderijen van zijn hand.

Jazz at Fiddler - Het nieuwe seizoen van de Haagse reeks 'Swing, Jazz and Grooves at Fiddler' gaat 9 september van start. Muzikaal leider is saxofonist Ruud Bergamin. Als gast komen dit najaar onder anderen Heleen Schuttevaër, Herman Nijkamp (met een eerbetoon aan Chet Baker), Cruise Control, Cees Slinger, Niels Tausk en Sebastiaan van Bavel spelen. De optredens vinden iedere zondagmiddag vanaf 15.00 uur plaats in The Fiddler (Riviervismarkt 1). (www.ruudbergamin.com)

PRIJZEN

ACK VAN ROOYEN KRIJGT LAREN JAZZ AWARD 2007

Tijdens het festival Laren Jazz heeft trompettist en flügelhornspeler Ack van Rooyen 8 september de Laren Jazz Award 2007 ontvangen. Volgens de jury komt de prijs hem toe omdat 'deze bescheiden gigant zijn hele leven in dienst van de muziek heeft gesteld'.

De jury, met onder anderen Dick Bakker en Cees Schrama, roemt verder de fluwelen toon die Van Rooyen internationaal tot een veelgevraagd solist maakt. Van Rooyen krijgt 2.007 euro, een beeldje en een oorkonde. Op de avond van de prijsuitreiking trad Ack van Rooyen op met Louis van Dijk en de Combo Frits Landesbergen.

OVERIG

Art Blakey door Yves Budin (*)

PITTSBURG EERT DRUMMER ART BLAKEY MET GEDENKTEKEN

In Pittsburg is 26 augustus een gedenksteen onthuld voor drummer Art Blakey. Het staat in de nabijheid van zijn geboortehuis in het Hill District. Na de onthulling werden stukken uit het repertoire van Blakey uitgevoerd. Art Blakey stierf in 1990.

De plechtigheid werd met Blakey's overbekende 'drumroll' geopend, aldus de Pittsburg Tribune van 27 augustus. Senator Jim Ferlo wees vervolgens op de jazz als belangrijkste Amerikaanse cultuurgood: "Art Blakey once declared ... 'No America, no jazz.' This is the only culture America's brought forth. Pittsburgh played a part in that legendary history of jazz culture (and) placement of this historical marker ... will build on a rich tradition." Daarna werd het gedenksteen onthuld. Bij de plechtigheid, onderdeel van de Citiparks' Reservoir of Jazz Series, waren ongeveer duizend mensen aanwezig, onder wie een aantal familieleden van Art Blakey.

(*) Onder meer deze 'Art Blakey' was van 4 tot en met 8 september te zien tijdens een expositie van werk van Yves Budin in theater Marni te Brussel. Meer werk van deze kunstenaar is te vinden op zijn website www.sundancejazz.be.

NIEUWSFLITSEN

Starvinsky Orkestar – Naar eigen zeggen heeft jazzcomponist Martin Fondse nu zijn 'ultieme' band tot leven gewekt: het Starvinsky Orkestar. Het orkest telt achttien leden met een diversiteit aan blazers, strijkers, percussie en piano. Het ensemble gaat in het najaar de studio in om opnamen te maken voor een box met drie cd's. Vanaf februari 2008 volgen optredens, waaronder elke drie maanden een keer in het Bimhuis.

Captain Hook – De groovejazz-formatie Captain Hook is bezig met een nieuwe cd als opvolger van hun debuut 'Hooked Up'. De plaat komt in november uit en moet de groep ook buiten de landsgrenzen bekendheid geven.

Jazzmuseum - New Orleans krijgt hoogstwaarschijnlijk een nieuw jazzmuseum. Het gaat 12 miljoen dollar kosten, waarvan de helft al is toegezegd door de staat Louisiana. De andere helft van het bedrag moet worden gefourneerd door het Amerikaanse Congres, dat daarover volgende maand een besluit neemt. De collectie van het nieuwe museum zal bestaan uit instrumenten, tienduizenden foto's, geluidsdragers, posters, schilderijen en bladmuziek. De beoogde expositieruimte is ruim 6.000 m2 groot. Een deel daarvan wordt ingericht als podium en leslokaal. Bij het initiatief is onder meer het Louisiana State Museum betrokken.

Richard Cook – De Britse jazzauteur Richard Cook is eind augustus overleden. Hij was 50 jaar. Samen met Brian Morton verzorgde Cook acht edities van de Penguin Guide to Jazz Recordings. Ook schreef hij een boek over Miles Davis, en een geschiedenis van het Blue Note Records-label. ....zie ook het [In Memoriam op pagina 15](#)

Benny Golson – Saxofonist Benny Golson krijgt de Mellon Jazz Living Legacy Award van de Bank of New York Mellon en wordt daarmee onderscheiden voor zijn levenswerk. De prijs wordt hem 12 oktober in Washington uitgereikt. Eerder winnaars van de jaarlijkse prijs waren onder anderen Rufus Reid, Jimmy Heath en Clark Terry. De Amerikaanse bank ondersteunt al ruim twintig jaar de jazz als partner bij concerten, educatieve projecten en studiebeurzen in Pittsburgh, Philadelphia en Washington D.C.

Jazz on the Roof - Met een concert van Izaline Calister gaat 11 september te Heerlen een nieuwe reeks Jazz on the Roofconcerten van start. De concerten vinden iedere tweede dinsdag van de maand plaats op het dak van het Glaspaleis. Onder anderen John Abercrombie, de Gerard Kleijn Group, het Searing Quartet en Bert van den Brink staan de komende maanden op het programma. (www.jazzontheroof.nl)

Jazz in Amersfoort - Alexander Beets heeft een wekelijkse reeks jazzconcerten op poten gezet in Stadscafé De Observant te Amersfoort. Iedere maandagavond zal hij daar als gastheer optreden. De reeks start 17 september met 'Storm, Beets en Bouwens'. Later in het jaar zullen onder anderen Peter Beets, Lils Mackintosh, Michael Varekamp, Rolf Delfos en Ben van den Dungen het podium betreden.

THE JAZZ CONNECTION

Door Lex Lammen

LINKS OF RECHTS, GOED OF FOUT

Voor familiebezoek in Argentinië 'deden' we natuurlijk ook San Telmo, de oude stadskern van Buenos Aires. Van noord naar zuid loopt daar Defensa doorheen, een lange morsige straat, die in de jaren twintig en dertig als chic gold, in de jaren vijftig en zestig verslonsde tot sjofel en waarvan een flink stuk nu als kleurrijke artistieke markt is opgenomen in het toeristencircuit. Tussen de uitstallingen met kunstnijverheid staan allerlei straatorkesten opgesteld, soms met een eigen generator voor stroomvoorziening. Het gaat om tango-ensembles natuurlijk - eventueel met dansers en danseressen - maar je komt ook losse gitaristen en zangers tegen met elektrische begeleiding en zelfs een enkel jazzgezelschapje.

Op een zondagmiddag hoorden en zagen we daar in Defensa een prettig in het oor springend bebopkwintet met een éénarmige trompettist. Sinds de legendarische Wingy Manone uit New Orleans (1900-1982), die als kind bij een tramongeluk een arm verloor en zich ontwikkelde tot komiek, jazztrompettist en orkestleider, zijn er wel meer éénarmige trompettisten in jazzkringen te vinden - denk aan 'onze eigen' Menno Daams - maar deze Argentijn speelde, net als Manone, ook nog eens links. In verhouding tot de handicap met één arm door het leven te moeten, zal het weinig uitmaken of je links of rechts speelt, maar mij fascineert het altijd als ik iemand zijn instrument 'verkeerd' vast zie houden en het toch 'goed' klinkt.

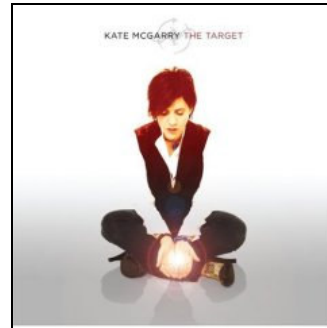
Want als er iets is dat mij aanspreekt in jazzmuziek, dan is dat het uitgesproken maling hebben aan standaardvoorschriften.

Met rietinstrumenten gebeurt dat alleen op tekeningen en foto's (platenhoezen!), als de tekenaar niet heeft opgelet, de foto gespiegeld is afgedrukt of de ontwerper zo zijn eigen ideeën heeft, maar bij koperblazers, bassisten en gitaristen kan het ook in het echt voorkomen. Gitarist Wayne Wright bijvoorbeeld, die linkshandig is en ook zo speelt en daarom door collega's wel Wayne Wrong werd genoemd, dankte er zelfs een contract aan. Trini Lopez vond het namelijk visueel wel sterk als hij een links- en een rechtshandige gitarist achter zich op het podium had staan en zo werd Wright één van Lopez' vaste begeleidingsgitaristen.

Bij slagwerk is het wat meer ingewikkeld. Daar bestaat voor rechtshandigen de standaardopstelling met de hi-hat aan de linker- en de bass-drum aan de rechtervoet. Wie links is - John Engels en zijn zus Truus schieten mij als eersten te binnen - hoeft alleen hi-hat en bass-drums te verwisselen, maar er zijn ook linkshandigen die op een rechtshandige set hebben leren spelen en dat zijn blijven doen. Dan pas is mijn dag goed. Want als er iets is dat mij aanspreekt in jazzmuziek, dan is het uitgesproken maling hebben aan standaardvoorschriften. Links of rechts, goed of fout - het maakt geen fluit (!) uit, zo lang het lekker klinkt.

Lex Lammen is presentator/samensteller van de programma's 'Het Grote Geluid' en 'The Jazz Connection' op Radio 6 en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van www.concertzender.nl.

JAZZRADIO TOP 10

1. **KATE MCGARRY**
The Target
2. **RON CARTER**
Dear Miles
3. **JACKIE RYAN**
You And The Night And The Music
4. **ELDAR**
Re-Imagination
5. **VARIOUS ARTISTS**
We All Love Ella
6. **JEROME SABBAGH**
Pogo
7. **BOBBY SANABRIA**
Big Band Urban Folktales
8. **KENNY BURRELL**
75th Birthday Bash Live!
8. **TOM HARRELL**
Light On
10. **TERENCE BLANCHARD**
A Tale Of God's Will (A Requiem For Katrina)

De Jazzradio Top 10 [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio.](#)

theJAZZ HMV TOP 10

1. **ROBERTA GAMBARINI & HANK JONES**
You Are There
2. **MOLLY JOHNSON**
If You Know Love
3. **NORMA WINSTONE & STAN TRACEY**
Amoroso ... Only More So
4. **ROBERT GLASPER**
In My Element
5. **VARIOUS ARTISTS**
The Very Best Of Latin Jazz
6. **GEORGIE FAME**
Somebody Stole My Thunder
7. **ART BLAKEY**
Prime Source
8. **EMPIRICAL**
Empirical
9. **STAN TRACEY**
Alice In Jazz Land
10. **CHARLIE HUNTER TRIO**
Mistico

De theJazz HMV Top 10 [geeft een overzicht van de best verkochte jazzalbums van de Britse \(internet\)platenzaak HMV en wordt samengesteld in samenwerking met de digitale Britse radiozender theJazz.](#)

STRAIGHTAHEAD(?)

Door Jaap Lüdeke

ROLLINS EERT MAX ROACH

Met het uitbrengen van een onbekende registratie van het Max Roach/Clifford Brown kwintet, inclusief hemzelf, maakt saxofonist Sonny Rollins een diepe buiging voor de 16 augustus overleden drummer/componist/pionier Max Roach. Rollins neemt in een nieuwsbrief (tijdelijk) afscheid van Max Roach. "It was a privilege and a blessing to learn from and make music with you over the years. Never mind the differences at the end. You enriched my life just as you enriched and inspired many others. I hope to see you in heaven." Sonny. Vraag is: Waarover gingen de verschillen waarover Rollins spreekt? Misschien wel over die binnenkort te verwachten opname van het Max Roach/Clifford Brown kwintet. De nieuwsbrief vermeldt ook dat er van het Rollins Trio, het concert uit 1957 in Carnegie Hall, een opname is gevonden. Dat concert wordt 18 september in die New Yorkse muziektempel nog eens overgedaan. Dan met bassist Christian McBride en drummer Roy Haynes. Op 7 september werd Rollins 77 jaar, dat is ook de datum waarop de site van Rollins een ingrijpende opknappbeurt heeft gekregen.

TENORIST MARC MOMMAAS GOING STRONG

De al enige jaren in of vlakbij New York woonachtige Nederlandse tenorsaxofonist Marc Mommaas komt dit najaar weer naar ons land voor een korte tournee. Op 4 november is er een speciaal concert in Het Rijk van de Keizer (Amsterdam). Die week zijn er ook optredens in Hoorn, Velp, Rotterdam en Nijmegen. Tevens is er een ontmoeting met de Jazzmania Big Band van Peter Guidi. Het was docent Guidi die Mommaas wees op de speciale eigenschappen van Sonny Rollins, John Coltrane en Cannonball Adderley. Er staan ook nog twee dagen met masterclasses in het Conservatorium van Amsterdam op het programma. Mommaas speelt op twee cd's van leider/pianist Bill Gerhardt die hopelijk binnenkort op SteepleChase zullen verschijnen. Komende winter maakt Mommaas een opname met gitarist Nate Radley en drummer Tony Moreno. Eind juli was de tenorist voor een uitgebreide trip in Scandinavië. Met die twee cd's van Gerhardt in huis mag worden gezegd dat de vorderingen die Marc Mommaas maakt in New York, of waar ook ter wereld, veel indruk maken.

MARC VAN ROON MAAKT FURORE IN JAPAN

Soms moet je opnieuw aandacht vragen voor opmerkelijk Nederlands pianotalent. Zeker in dit geval. Het betreft Marc van Roon, die buiten zijn werk in Nederland en elders al jaren met zijn European Jazz Trio opdrachten uitvoert voor de Japanse jazzmarkt. Lang geleden hoorde ik eens van altist Richie Cole dat zijn platen en de stukken daarop het gevolg waren van gedegen Japans marktonderzoek. De klant is koning... Meestal ging het om standards, maar ook werken uit de klassieke en popmuziek waren in zwang, als het jazzidoom maar prevaleerde. Die handelwijze wordt in Japan nog steeds gehanteerd. Het lijstje wordt verzonden, het trio neemt ze door en gaat vervolgens de Nederlandse studio in. Soms werd in het verleden een gastsolist uitgenodigd. Zo zijn er ook twee cd's van het European Jazz Trio met Art Farmer en Charlie Mariano. Het voordeel is dat het zeer hechte trio met bassist Frans van der Hoeven en drummer Roy Dackus al diverse malen in Japan is geweest om via concerten de omzet nog wat te verhogen. Deze dagen wordt er weer gewerkt aan een volgende opdracht. Inlichtingen over de cd's (ze zijn te koop) via www.appleonthemoon.com.

CRITICS POLL DOWNBEAT 2007

Met wel drie overwinningen maakt Ornette Coleman dit jaar de dienst uit in de 55ste DownBeat Critics Poll van augustus. Hij won met ruim verschil in de categorie Jazz Album met zijn 'Sound Grammar', liet bij Jazz Artists Sonny Rollins (tweede) achter zich en bij de altsaxofonisten was hij ook onbereikbaar voor Phil Woods (tweede) en Lee Konitz. Andere min of meer verrassende resultaten en winnaars: Piano: Vijay Iyer (Rising Star/RS); Jazz Groep (RS): Jason Moran en – ex aequo – Matt Wilson; Big Band (RS): John Hollenbeck Large Ensemble; Trombone (RS) – houder van de Paul Acket Award 2007 – Gianluca Petrella; Fluit: James Moody (hij moest jaren achtereen James Newton voor laten gaan); Fluit (RS): Nicole Mitchell. Dan, Gitaar (RS) Lionel Loueke; Viool (RS) Jenny Scheinman en Zangeres (RS): Roberta Gambarini. Dat was een selectie. Europese musici zijn redelijk vertegenwoordigd in deze poll. De beste Nederlandse plaatsing pakt het ICP van Han Bennink en Misha Mengelberg. Bij Big Band bezetten zij de vijfde plek, tussen het orkest van Charles Tolliver en de Vanguard Jazz Orchestra.

JAZZ MIDDELHEIM PLUS/VRT

Al sinds maart bestaat het cultuurproject 'Jazz Middelheim Plus', het multimediale en interactieve platform van de Vlaamse Omroep VRT. De site ontsluit een flink brok uit het rijke jazzarchief, aldus het persbericht van de Vlaamse Omroep. Te beluisteren zijn 24 radio-uitzendingen ter gelegenheid van 25 jaar Jazz Middelheim (2005), gemaakt door radiocoryfee (jazz) Marc van den Hoof. Het aanbod audio bevat opnamen van Jazz Middelheim uit diverse jaren. Uit 1973 bijvoorbeeld is Sonny Rollins te horen met René Thomas. Ook het Lee Konitz Nonet van 1979 komt voor op de lange lijst. De videopagina laat een paar flitsen zien van het Brussels Jazz Orchestra met Maria Schneider en Toots Thielemans. Deze pagina is evenwel nog in opbouw. Gezien de bestaande tv-opnamen van Jazz Middelheim mag daar met enige spanning naar worden uitgekeken. Verdere info: www.jazzmiddelheim.be.

CONCERTZENDER OP THEMAKANAAL (JAZZ)

Sinds enige tijd is het mogelijk om via internet 24 uur per etmaal, zeven dagen in de week naar jazz te luisteren op de ConcertZender. Het materiaal bestaat uit opnamen die al eerder door de zender werden uitgezonden. Uiteraard is er ook nog de rubriek Uitzending Gemist. Daar kunnen gedurende maanden uitzendingen worden teruggehaald. Het aanbod jazzprogramma's is enorm. (www.concertzender.nl)

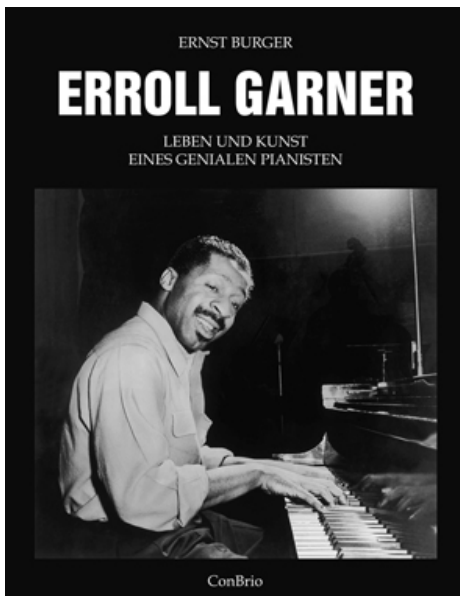
HANS DULFER ZAAL

Het Crown Plaza Hotel in Antwerpen (Wilrijk) heeft grootse plannen met wekelijkse jazzconcerten. Binnen afzienbare tijd hopen ze een programma te kunnen presenteren. Het hotel bood het afgelopen Jazz Middelheim plaats aan alle deelnemende jazzmusici. Toen ook bleken alle conferentiezalen namen van jazzmusici te dragen. De zaal met het grootste oppervlak is natuurlijk terecht weggelegd voor Louis Armstrong. Dan volgen in grootte Duke Ellington, Diana Krall en Stan Kenton. De wat kleinere zalen staan op naam van Count Basie, Dizzy Gillespie en Hans Dulfer! Wie van de Nederlandse jazzmusici volgt?

Jaap Lüdeke is jazzjournalist en presentator/samensteller van het radioprogramma 'Lüdeke Straightahead(?)' (iedere 1ste en 3de zaterdag van de maand om 16.00 uur op Radio 6 en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van www.concertzender.nl).

JAZZ OP PAPIER

Door Jan J. Mulder

ERROLL GARNER, PIANIST MET PASSIE

Erroll Garner een genie te noemen heb ik altijd tamelijk overdreven gevonden. Wel heeft hij tot mijn favorieten van het eerste uur behoord. Aangetrokken door zijn achter die onweerstaanbare beat aansjokkende ritmische fantasieën werd een 78-toerenplaat met 'Out of Nowhere' en 'Music, Maestro, Please' van maart 1952, keer op keer opgezet. Er zijn fans die alles van hem verzamelen en geen kwaad woord over hem willen horen. Zo iemand is de Duitser Ernst Burger. Hij stelde een boekwerk samen over zijn idool en dat moet voor hem een soort levensvervulling betekenen. Zijn voorwoord, waarin tal van citaten, staat bol van beweringen waarin Garner wordt opgehemeld. Het is duidelijk dat we in dit boek op een weinig kritische houding moeten rekenen. Garner liet geen inkijkjes toe in zijn privé-leven. Zo werd bijvoorbeeld pas achttien jaar na zijn dood in 1977 bekend dat hij een dochter had, Kim, toen inmiddels al 32. Volgens de schrijver is het dan ook onvermijdelijk dat in de biografie een chronologische lijst van optredens de hoofdschotel vormt. Hierin leunt hij, zoals ook elders – en dat geeft hij ook ruiterlijk toe – zwaar op de pioniersarbeid van James M. Doran voor diens 'Erroll Garner, the most happy piano' (Scarecrow, 1985). Dit boek blijkt, voor wie het alsnog wil aanschaffen, overigens zeer moeilijk en dan nog slechts voor een hoop geld verkrijgbaar. Hield Doran zich louter aan een aaneenschakeling van engagementen, bij Burger zijn ze in zinnen vervat, wat het lezen niet minder droog maakt. Gelukkig wordt de lijst afgewisseld met paragrafen over zaken als Garners bekendste compositie 'Misty', zijn ongekend succesvolle lp 'Concert by the Sea' en een portret van zijn manager Martha Glaser. Deze vrouw had, zoals oud-Philipsemployé Fred Burkhard vaststelt, een sterk moederinstinct, die alles voor hem bedisselde. Ze was een 'aartsengel', maar ook een 'demon' en voor buitenstaanders ontoegankelijk. Van het leggen van contacten heeft de schrijver ten langen leest dan ook maar afgezien.

Burger onthoudt zich van 'diepgravende verhandelingen' over Garners pianospel, hetgeen te betreuren is, want die doodenkele keer dat hij nader op de muziek zelf ingaat werkt dat verhelderend, zoals zijn vergelijking van Garners spel met dat van Art Tatum (pag. 40). Een oordeel over een concert laat hij over aan anderen, van wie hij recensies reproduceert, hier en daar met de vertaling erbij in het Duits.

Na de chronologie, die meer dan de helft van het boek beslaat, volgen opstellen over Garners kunst en pianotechniek. Hierin komt, alsook reeds in het voorwoord, aan de orde in hoeverre Garner andere pianisten heeft beïnvloed. Collega's van diverse pluimage, zoals Billy Taylor (die geneigd is iedereen op te hemelen) en Jimmy Rowles (die doorgaans kritischer is), zijn het hier eens: die invloed is onmiskenbaar groot. Maar, zo vragen we dan, noem dan eens namen van pianisten bij wie die invloed aanwijsbaar is en op welke plaatsen. (Dat Garners stijl, met name door amateurpianisten, veel wordt geïmiteerd is wat anders.)

Als kenmerken worden genoemd: de onafhankelijkheid van beide handen, de orkestrale aanpak die zich uitstrekt over het gehele klavier, de onconventionele vingerzetting en de verbluffende octavenloopjes, die als drie- en vierklanken in wisselende samenstellingen zich in razend tempo over het klavier bewegen. Burger geeft enkele muziekvoorbeelden, waarin dit duidelijk te zien is. Het vaak toegepaste 'bounce'-tempo schijnt zijn inspiratie te vinden in de band van Jimmie Lunceford. Burger definieert de term als volgt: "eine Spielweise im moderaten Swingtempo, die zum Mitwippen animiert."

Het hoofdstuk 'Garner als Mensch' voegt naast de mededeling dat zijn lichaamslengte 1,58 m bedroeg, nauwelijks iets toe aan het weinige dat we al van hem weten. Vele passages zijn ook weer afkomstig uit Dorans boek; andere zijn elders gepubliceerd, zoals het lange stuk van de Engelse pianist Dudley Moore. In de noten verwijst Burger hier naar de bundel van Robert Gottlieb, 'Reading Jazz' (pag. 921), maar de tekst verscheen oorspronkelijk op de hoes van een cd op EmArcy uit 1988, 'Easy to Love', een compilatie van niet eerder uitgebracht werk uit 1961 en 1964. Deze cd ontbreekt eveneens in de selectieve lijst van circa zestig platen, waarvan zowel de voor- als achterkant gereproduceerd worden onder de wat misleidende titel discografie. Het lezenswaardige stuk van Moore eindigt met een opsomming van de technische aspecten, waarna hij constateert: "Uiteindelijk gaven al deze zaken ons méér: plezier. De techniek kan niet los gezien worden van de muziek, maar muziek is oneindig belangrijker. Passie ... dat is wat hij had ... passie. En dat is wat alle grote kunstenaars hebben. Een sprankje van het demonische, een verlangen naar tederheid, en een rechte lijn naar vreugde."

Het boek is overdadig geïllustreerd, meer dan tweehonderd foto's en reproducties, waarvan vele op paginagroet formaat en soms tot tien foto's van dezelfde session. De cd bevat achttien favoriete opnamen van de auteur, vanaf Garners eigen compositie 'Frantonicity' uit 1946, waarop hij nog een vereenvoudigd soort stride piano speelt, tot en met zes van de elf stukken uit 'Concert by the Sea'. Een onmisbaar boek voor fans en voor diegenen die Dorans boek niet in huis hebben.

Ernst Burger. Erroll Garner : Leben und Kunst eines genialen Pianisten. – Regensburg : ConBrio, 2006. – 220 p. : ill. ; 31x24 cm + cd. – ISBN 978-3-932581-81-6 geb. met stofomslag. Prijs 49,90 euro

CD-RECENSIES

PIM EN RUUD JACOBS The Jacobs Brothers In Jazz Fontana (Universal)

De Jacobs-broers timmerden na de oorlog al jong aan de weg. In 1955 haalden Pim (1934-1996) op piano, Ruud op bas en Fred Burkhardt op drums, de tweede plaats in de AVRO Jazz Competitie na het Tony Vos Quartet. Een jaar later volgde de opname van twee tracks voor 'Jazz Behind the Dikes 3' met drummer Wessel Icken. Ruud (1938) werd daarna gekozen voor de Newport International Youth Band, die eerst een Europese tournee maakte en daarbij de beroemde veilinghal van Blokker aandeed als Tower of Bable Orchestra (uit elk West-Europees land werd één jonge musicus gekozen) en als hoogtepunt in 1958 optrad op het Amerikaanse Newport Festival.

Dat Ruud zijn jazzstudies begon op altsax, ook piano speelde en later op tensorsax overstapte, wordt overschaduwd door zijn lange bascarrière. Op het historisch belangrijke 'The Jacobs Brothers In Jazz', opgenomen in 1958 vlak voor Ruuds vertrek naar Newport, komt Ruud Jacobs wel op tensorsax naar voren: voorzichtig solerend in 'Salute to Sonny' (Rollins) en vrijer in 'Two Brothers', zijn compositie, maar niet vrij van andere tenor-Brothers-invloeden. Het Jacobs-duo vormt de spil, met afwisselend relaxed en zeer snel pianospel van Pim en zeer gedegen basspel van Ruud.

De cd zweeft veelal tussen bebop en cool-jazzidioom. De 'various instrumental accompaniments' zijn talrijk en bijzonder. Altsaxofonist Theo Loevendie speelt met Ado Broodboom (tp), Tommy Green (tb), Toon van Vliet (bar) en Herman Schoonderwalt (ten) in 'Four' en 'You would be so nice to come home to', gearrangeerd door Rob Madna. Theo arrangeerde 'Embraceable You' – met een zeer mooie bassolo van Ruud – en 'It could happen to you'. Analooq aan 'Bird with strings' wordt hier een groep strijkers ingezet met Sem Nijveen als eerste violist, maar ontbreekt een altsax, bijvoorbeeld die van Loevendie zelf. Overige verrassingen: gitarist Wim Overgaauw heet hier nog Bill Overgaauw, Ruud Pronk speelt drums bij Ruuds tenorwerk en drummer Cees See is actief in bijna alle stukken.

See ging na zijn Pim Jacobs Trio-periode naar Duitsland, speelde bij Klaus Doldinger en schreef het studiewerk 'Das Schlagzeug im Jazz'. Hij overleed in 1985. Ruud Jacobs begeleidt nog immer Rita Reys. En deze cd voorziet in een behoefte, want de toenmalige langspeelplaat 'The Jacobs Brothers in Jazz' is een schier onvindbaar item. (Han Schulte)

SIMAK DIALOG Patahan MoonJune Records

Indonesië is geen land waarvan we muzikaal erg veel horen in het Westen, als we de traditionele muziek even buiten beschouwing laten. Daarom was ik ook benieuwd naar deze eerste in het Westen uitgebrachte cd van Simak Dialog, de groep die toetsenist/componist Riza Arshad al in 1993 oprichtte. 'Patahan' is een fraaie, behoorlijk ambitieuze cd, maar er is weinig dat de groep onderscheidt van Westerse bands in het jazzrockgenre. Het meest opvallende in het geluidsbeeld, is dat er geen drumstel wordt gebruikt, maar de ritmische pulsen worden aangedragen door twee percussionisten die traditionele trommels bespelen, de Sunda kendang en de Makassar kendang. Dat levert een fraaie polyritmiek op, maar ritmisch is het zelden typisch Indonesisch. Arshad schrijft lange, episodische stukken, die alle de tien minuten ruim te boven gaan. Zijn eigen pianospel zorgt voor de melodische inslag en hij is ook de voornaamste solist, naast de Santana-achtige sustain-uitstapjes van gitarist Tohpati Ario Hutomo. Op twee nummers is zangeres Nyal Ina Raseuki 'Ubiet' te horen, die vooral instrumentale vocale bijdragen levert. Een hoogtepunt op de cd is een andere vocale bijdrage. 'Kain Sigli' opent met een Duits gedicht, gelezen door Marla Stukenberg. De ontroering wordt opgepakt door een stukje synthesizer met akoestische gitaar, dat gevaarlijk dicht langs de kitsch scheert, maar dan zet de piano in, met zang van 'Ubiet' en volgt de grillige melodie de veelkleurige ritmiek naar een flinke climax. Muzikale voorbeelden voor de groep lijken eerder in Europa te liggen (Soft Machine en Magma waren wat namen die door m'n hoofd gingen) dan in Amerika. Geen gladde fusion dus, maar spannende, grillige muziek met veel onverwachte wendingen, maatwisselingen en sterke melodieën. (Herman te Loo)

ERIC RASMUSSEN School of Tristano SteepChase Productions

Het sympathieke aan deze productie met muziek van Lennie Tristano en zijn discipelen is dat de stukken niet klakkeloos van de plaat zijn gepikt, maar in de meeste gevallen ook nog een bepaalde draai krijgen. Ik denk dat Tristano (1919-1978) het zou hebben gewaardeerd. Het is wel zo dat de composities, ook van Konitz en Marsh, nog goed herkenbaar zijn. Dat kon bijna niet anders. Altit/leider Eric Rasmussen (Monterey, Ca – 15 november 1972) en zijn gitarist Nate Radley schreven ieder ook een stuk. Steeds in dat idioom, zonder meteen tot de 'familie' te horen, hoogstens aangehouden. Het kwartet op 'School of Tristano' bestaat verder uit bassist Dave Ambrosio en de doorgaans voortvarende drummer Matt Wilson. Hij houdt zich nu wel aan de strenge regels die Tristano destijds oplegde: de drummer gebruikt 'brushes' en zal niet op de voorgrond treden. Zoiets. Leider Rasmussen benadrukt in de begeleidende tekst dat ie uiteraard vaak naar Lee Konitz heeft geluisterd, maar toch kans heeft gezien uit zijn vaarwater te blijven. Het is waar. De manier waarop dit viertal liefdevol met de 'School of Tristano' omspringt, is ontwapenend en zou aanleiding kunnen zijn deze cd terstond aan te schaffen. (Jaap Lüdeke)

CD-RECENSIES VERVOLG

ENRICO PIERANUNZI, MARC JOHNSON, JOEY BARON Live in Japan Camjazz

Om maar meteen met de conclusie te beginnen: 'Live in Japan' is een meesterwerk! Dit album móet wel internationale prijzen gaan winnen. De Italiaanse pianist Enrico Pieranunzi werkt hier in Japan samen met nog twee topmusici: bassist Marc Johnson en drummer Joey Baron. Alles klopt aan deze dubbel-cd. Laten we aan de buitenkant beginnen. Het glossy hoesje bevat een fotocollage van de artiesten in Japan, tijdens en na de concerten. Om het boekje zit (imitatie-)rijstpapier met daarop de titel gedrukt. De opnamen zijn van hoge kwaliteit en zelden was de 'live-beleving' zo intens! De muziek is opvallend natuurlijk; het trio werkt al lang samen en dat hoor je. Pieranunzi is misschien wel de meest bekende Italiaanse jazzmusicus en maakt zijn internationale reputatie krachtig waar met dit album. Hij koos voor een afwisselend repertoire. Veel stukken zijn van zijn hand, maar ze spelen ook werk van Ennio Morricone. Drie stukken zijn van het hele trio: 'Impronippo', 'Improleaves', en 'Impromonor'. Deze titels verraden al welke kant het opgaat: pure improvisatie, free-jazz, zonder afspraken. Het is boeiend om te horen welke onverwachte wendingen zo'n vrije improvisatie neemt. Het trio van Keith Jarrett – dat ook vaak in Japan optreedt – blijft altijd in dit soort stukken consequent 'free' spelen en zal in zo'n stuk nooit gaan swingen. Maar het trio van Pieranunzi doet dat wel en speelt daardoor veel natuurlijker, met meer gevoel. Marc Johnson schittert op zijn bas. Hij kiest vaak voor spaarzame, lange, diepe aanslagen. Hij staat niet achter het trio, maar is prominent aanwezig. Dat laatste geldt ook voor Joey Baron. Op 'Improleaves' opent hij met een ongebruikelijke, maar wonderschone solo. Zijn spel is net zo innemend als zijn karakter. Zijn drumkit is zo goed opgenomen dat elk onderdeel ervan duidelijk een eigen plaats heeft in het geluidsbeeld. Pieranunzi blijft de motor van het geheel. Lyrisch kan hij zijn, jubelend. Hij swingt, improviseert, zweept op en creëert rust. De concerten zijn op vijf dagen opgenomen in drie zalen, met steeds een ander publiek en een andere akoestiek. Daardoor horen we soms een afkondiging midden op de plaat. Wie in de rimboe moet overleven met maar één album, doet er goed aan voor deze dubbelaar te kiezen. (Peter J. Korten)

HUGH HOPPER Numero D'Vol MoonJune Records

Dat vrije improvisaties niet exclusief het terrein zijn van muzikanten uit de jazzhoek, bewijst de cd 'Numero D'Vol'. Basgitarist Hugh Hopper (vooral bekend van Soft Machine)

verzamelde een kwartet om zich heen van muzikanten uit het grensgebied van jazz, rock en avantgarde. Drummer Charles Hayward werd vooral bekend met de avant-rockbands This Heat en Camberwell Now, saxofonist Simon Picard en toetsenist Steve Franklin maakten deel uit van In Cahoots van Canterbury-gitarist Phil Miller. Voor 'Numero D'Vol' doken ze zonder enige afspraak de studio in. En het resultaat mag er zijn. De cd opent met het prachtige, atmosferische titelstuk, gedomineerd door de synthesizertapijtjes van Franklin en de warme tenor van Picard. Met 'On the Spot' zijn we meteen in heel ander vaarwater: Hayward gooit de beuk erin, Hopper trapt het fuzzpedaal flink in en Franklin drukt dwarse akkoorden in op de piano. De oude tijden van Soft Machine ten tijde van 'Volume Two' lijken hier te herleven, maar dan gefilterd door een kleine veertig jaar muziek maken. Zo herbergt de plaat ontelbare nuances, van verstillend en subtiel (het melodieuze 'Straight Away', bijvoorbeeld) tot heftig en scheurend. (Herman te Loo)

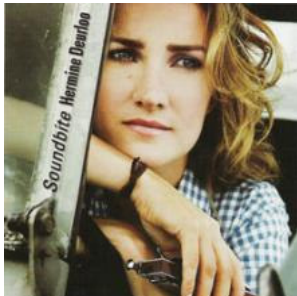

THINKTANK Pek Dek OAP Records

OAP Records is een nieuw Nederlands internationaal georiënteerd platenlabel. Opgericht door drummer, producer en sound-engineer Barry Olthof. Het label richt zich op jazz en wereldmuziek. Met drie nieuwe releases wordt het gepresenteerd. Het debuut 'Pek Dek' van Thinktank is daar één van. Een jonge formatie met Guy Nikkels op elektrische gitaar, Rein Godefroy op piano, Hendrik Vanattenhoven op contrabas en David Barker op drums. Acht van de tien nummers op deze cd zijn geschreven door leden van de band. De resterende twee, 'Speak no evil' en 'Ana Maria', zijn composities van Wayne Shorter die opmerkelijk en respectievelijk geplaatst zijn aan begin en eind van de cd. Het Haagse conservatorium vormt de oorsprong van de groep. Een groep die met 'Pek Dek' een debuut aflevert dat bepaald indruk maakt. Sterke interactie, een echt 'bandgeluid', met soul en groove. Een uitstekende ritmesectie met een lopende bas die zowel stuwend als met finesse kaders biedt. Fantasieerijk drumspeel, melodieus en geraffineerd. En met piano en gitaar die op aanstekelijke manier thema's toonzetten en inventief omspeelen. Misschien wel het opmerkelijkst is hoe Thinktank vooral als groep opereert. Elke compositie, door afzonderlijke bandleden geschreven, lijkt vooral gemaakt te zijn voor het collectief. Dat is goed hoorbaar bij de soli, waar de band de solopartijen parafraseert en contrasteert met ingenieuze lijnen. 'Pek Dek' is een plaat die je de oren doet spitsen. Straightahead-jazz met een mix van traditionele bebop-elementen, swing en moderne patronen die bijzonder goed samenvloeien. (Frank Huser)

CD-RECENSIES VERVOLG

HERMINE DEURLOO

Soundbite

Earforce Records

(www.toonbankrecords.nl)

Het is niet moeilijk vast te stellen dat Hermine Deurloo een heel brede kijk op muziek heeft. Ze speelt altsaxofoon en hanteert ook de chromatische mondharmonica. Dat doet ze bij het Willem Breuker Kollektief. Ze speelde al bij Cor Bakker, het Metropole Orkest, en maakte een cd met de Amerikaanse bassist/gitarist, singer-songwriter en producer Tony Scherr. Met Breuker reisde ze de hele wereld af. Kortom, ze weet wat er te koop is.

Op 'Soundbite' maakt Deurloo gebruik van de mondharmonica en is ze in gezelschap van een bigband waarvoor met name de swingende arrangeur Johan Plomp veel heeft geschreven. Hermine vaart er wel bij. Haar spel is ritmisch en harmonisch sterk. Bovendien soleert ze met een gemak alsof ze het 'broodje' (Willem Duys) al vanaf de geboorte in haar bezit heeft. Het talent was er kennelijk al. De brede muzikale opvatting vind je terug in de repertoirekeuze. Er staat slechts één stuk van Hermine op de cd ('The Pylon') en verder is er goed gekozen werk van Stevie Wonder, Hermeto Pascoal en Andrew Hill.

Op Tony Scherrs cd 'Crazy Clock' gaat de muziek weer in een volslagen andere richting. Op 5 oktober speelt Hermine bij het trio van Scherr in het Bimhuis. Om de een of andere reden vind ik dat Hermine Deurloo meer aandacht verdient. Dat talent van haar, wars van vooroordelen, rechtvaardigt het ten volle.

(Jaap Lüdeke)

MAURITS ROES TRIO

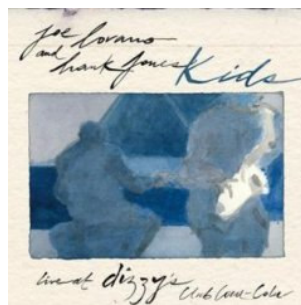
Essential Elements

O.A.P. Records

Een nieuw label, een nieuw geluid. Eén van de eerste uitgaven van O.A.P. Records is van pianist Maurits Roes (1981). Roes is door Tilmar Junius ingewijd in de jazz. Na privélessen van Junius ging Roes naar het Haagse Conservatorium, waar hij les kreeg van Marc van Roon, Rob van Bavel en

Juraj Stanik. Dit debuutalbum laat een veelbelovend talent horen. Samen met de Hongaarse bassist Andor Horvath en de Italiaanse drummer Emanuel Donadelli speelt hij overwegend werk van het trio zelf. Roes is een lyricus met veel gevoel voor schoonheid en evenwicht. Zijn spel is licht en romantisch, maar hij is wel overtuigd van zijn zaak. 'Le Temps qui reste' is duidelijk klassiek georiënteerd en van een ontroerende schoonheid. Opvallend is dat de vlotte tempi worden gemeden. Maar juist in dat rustige segment opereert Roes uitstekend, ook solo. Horvath en Donadelli mogen elk in een eigen stuk zo uitbundig soleren als ze willen. Hun bijdragen passen bij de elementen die Roes in gedachten heeft. 'Essential Elements' is keurig opgenomen in The Fieldwerk Studio in België, midden in de bossen van Schoten en voegt zeker iets toe aan de toch al zo veelzijdige kunstvorm die het jazzpianotrio is.

(Peter J. Kortens)

JOE LOVANO EN HANK JONES

Kids

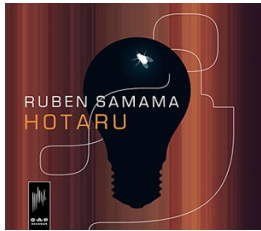
Live at Dizzy's Club Coca-Cola

Blue Note Records

Het valt niet te ontkennen dat rasmuzikanten in het algemeen naar chic repertoire grijpen als ze een opname maken. Ik laat commerciële bedoelingen even buiten beschouwing. Daarmee hebben Joe Lovano en Hank Jones nooit de wereld willen veroveren, dat hoefde in hun geval ook niet. Hank Jones is een van de rijkste jazzmusici. Van Thad Jones (overleden broer van Hank, voor wie dat niet wist) staan 'Little Rascal on a Rock' en 'Kids are pretty People' op de cd 'Kids'. Verder onder meer composities van Bud Powell, Tadd Dameron en Thelonious Monk. De intro's van pianist Hank Jones – een vak apart – klinken weer als min of meer in de kiem gesmoorde evergreens. Er wordt helaas door de luisteraars vaak weinig aandacht aan besteed, heb ik de indruk. Het wachten is altijd op een hartverscheurend begin van de blazer(s), om maar wat te noemen. Nu dienen ze steeds om Joe Lovano, op sopraan- en tenorsaxofoon, te lanceren. De als 'gouden regen' neerdalende fraaie notenreeksen van Hank Jones zijn gelukkig bekend. Lovano heeft er de laatste jaren alles aan gedaan Jones opnieuw onder de aandacht te brengen. Hulde. Aardig ook van Lovano om deze keer die 'wurggeluiden' in het hoge register vrijwel achterwege te laten. Het is al erg genoeg als één man het doet, maar soms hoor ik het ook van zijn collega's, wanneer ze op weg zijn naar een vermeende climax. Niet hier, zeg maar. De cd staat bol van intieme klanken; een gevolg van sympathie voor de muziek en genegenheid voor elkaar. (Jaap Lüdeke)

Maandelijks wordt onze website zo'n 4.000 keer bezocht. Onze bezoekers lezen graag uw jazznieuws. Ons adres: redactie@jazzflits.nl.

CD-RECENSIES VERVOLG

RUBEN SAMAMA
Hotaru
OAP Records

Een internationaal kwintet op 'Hotaru', het debuut van de Nederlandse contrabassist Ruben Samama. De Française Alexandra Grimal op tenorsax, de Fin Kalevi Louhivuori op trompet en bugel, Michal Vanoucek uit Slowakije op piano en uit Luxemburg drummer Marc Lohr. 'Hotaru' is het Japanse woord voor vuurvlieg, insecten die de eigenschap hebben licht te geven. Naar verluidt op zeer efficiënte wijze. Negen-tig procent van de energie die ze nodig hebben om licht te maken wordt ook daadwerkelijk benut om dat licht zichtbaar te maken. Maar het is vooral de feeërieke sfeer die deze kleine vliegjes met hun wervelende lichtsporen teweegbrengen die mensen verwondert.

De titel 'Hotaru' is uitermate illustratief voor de muziek van Ruben Samama en zijn band. Stemningsvol, met onverwachte wendingen, ritmisch, melodisch en vooral in een eigen stijl. De muziek is moeilijk te vatten in een omlijnd genre. Het album is een toonbeeld van samenhang, van samenwerking en bij uitstek van samenspel. De cd heeft de trekken van een conceptueel album, waarop de afzonderlijke composities een geheel vormen. Als één fascinerend muziekstuk. Dat komt door de composities van de bandleden zelf, maar ook door de keuze van het repertoire en de volgorde waarin het op de plaat is gezet. Expressiviteit en terughoudendheid vormen een intrigerende en bewonderenswaardige balans. Klassiek aandoende partituren (verwant aan muziek van Gershwin) gaan gepaard met hedendaagse jazzarrangementen (in de stijl van het Calefax-kwintet) en ingetogen instrumentaties worden omringd door uitbundige improvisaties. 'Hotaru' is een cadeau met een gouden randje, van individueel zeer getalenteerde musici en een band die gloriëert als groep.

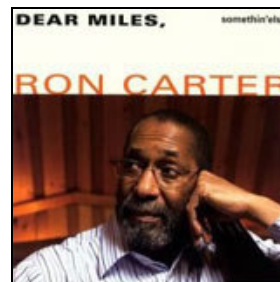
(Frank Huser)

TOMASZ STANKO QUARTET
Lontano
ECM

'Lontano' is het derde album van het Tomasz Stanko Quartet. Naast Tomasz Stanko op trompet, horen we pianist Marcin Wasilewski, Slawomir Kurkiewicz op contrabas en Michal Miskiewicz op drums. Het is van de drie kwartetalbums ook het meest vrije, met goeddeels geïmproviseerde muziek. De albums 'Soul of things' (2002) en vooral 'Suspended night' (2004) wezen al wel in deze richting, maar kenden meer structuur en compositie als leidend motief. Het grootste gedeelte van 'Lontano' bestaat uit drie breed uitgewerkte improvisaties, 'Lontano I, II en III'. Nog een belangrijk kenmerk van dit album en een verschil met de vorige twee, is de ruimte die het trio piano, bas en drums krijgt. In onder meer 'Kattorna' (een werk van Krzysztof Komeda) speelt Stanko

de proloog en epiloog maar wordt het grote middendeel door uitsluitend het trio gespeeld. Dit brengt een ongewoon sterke spanning teweeg. Alsof Stanko zijn metgezellen loslaat en afwacht hoe het hen zal vergaan, welke weg zij zullen kiezen en wat het punt is waarop zij elkaar weer ontmoeten. 'Lontano' bevat werk van Stanko dat eerder op plaat is verschenen maar nu, in een nieuwe bezetting, geïnterpreteerd wordt in een setting waar improvisatie de toon bepaalt. Interessant in dit verband is dat de plaat werd opgenomen na een uitgebreide wereldtournee. Alvorens de studio in te gaan had de band een reeks live-optredens verzorgd waarin sprake was van steeds nieuwe lezingen van het gespeelde werk. 'Lontano' is een album waarop het melancholisch en lyrische spel van Stanko verder is ontwikkeld en waarin meditatieve patronen een intrigerend panorama bieden.

(Frank Huser)

RON CARTER
Dear Miles,
Blue Note Records

De naam van bassist Ron Carter zal altijd verbonden blijven aan die van Miles Davis. Overigens net als die van collega-bassist Paul Chambers die hem voorging. In 1963 werd Carter lid van het tweede Miles Davis-kwintet (met pianist Herbie Hancock, Wayne Shorter op saxofoon en de toen 16-jarige drummer Tony Williams). Een innovatieve periode waarin bij Miles de ontwikkeling van traditionele jazz naar meer elektronisch getint werk plaatsvond. Zijn verbintenis met Miles als bassist in diens band duurde tot 1968. 'Dear Miles' is een eerbetoon aan zijn vroegere baas en mentor, zoals Carter dat uitdrukt. Dat betekent niet dat dit album uitsluitend nummers van Miles bevat. Sterker nog, van de tien titels is slechts één compositie van Miles (Seven steps to heaven). Dit album is dus geen 'tribute record' in de gebruikelijke zin van het woord. Er ontbreekt zelfs een trompettist. Voor deze hommage aan Miles koos Carter een veel interessantere muzikale benadering. Hij kopieerde Miles niet, maar volgde een aanpak die verwant is aan de wijze waarop Davis de muziek creëerde. Dat wil zeggen, met accenten die de frasering beklemtonen, met melodieën die in verrassende harmonieën worden gevat, met wisselingen in tempi en toonsoort die de stukken een nieuw karakter geven. De opnamen zijn alle 'first takes', van aftellen tot laatste akkoord, waardoor de spontaniteit geconserveerd wordt en de levendige natuur van de composities in tact blijft. Meer dan bij de opnamen met Miles kent de bas van Carter een prominente rol. Zijn 'walking bass', zijn timing en zijn warme sound zijn befaamd en weer een genoeg om te horen. Het is 'cool' wat Carter met zijn band laat horen. Met naast Carter op contrabas, Stephen Scott op piano, Payton Crossley op drums en Roger Squitero op percussie.

(Frank Huser)

CONCERTVERSLAGEN

21ste ZOMERJAZZFJETSTOUR

Datum en plaats: 25 augustus, Reitdiepdal, Groningen.

NOORD-GRONINGSE PLATTELAND: KIJKDOOS MET MUZIEK

Elk jaar neemt het aantal sample-apparaten en laptops op de ZomerJazzFietsTour toe. En tegelijkertijd stijgt elk jaar het aandeel ouderen op het meest aantrekkelijke Nederlandse festival met jazz en geïmproviseerde muziek. De aansluiting met de jongere generatie lijkt steeds problematischer te worden, ondanks de vriendelijke prijs van een passe-partout. Deze eindzomerse fietstocht voert langs terpkerkjes en boerenschuren in het mooie Groningse Reitdiep. Wijd open grasgroene vlaktes bespikkeld met kleine dorpen, miniatuur kerkjes en spinnenwebschuren, het Noord-Nederlandse landschap is hier een kijkdoos met muziek. In die weidsheid kun je verdwalen, zoals het Andy Arnold Trio, dat ondanks de talloze routebordjes het podium in Aduard niet op tijd wist te bereiken. Het ideale fietsweer – zon, sluierwolken en wind – maakte dat het festival uitverkocht was en velen niet meer in de kerk van Aduard naar het concert van stemkunstenares **Greetje Bijma** en multi-instrumentalist Zoumana Diarra konden. Bijma weet haar publiek met simpele teksten en ingewikkelde vocalen volledig te boeien, daarbij extatische gebaren niet schuwend. Stampvoetend, fluitend, schreeuwend, fluisterend en alle denkbare octaven doorkruisend vulde zij de stampvolle kerk in een uitgekookt samenspel met de Malinees Diarra, die achtereenvolgens kora (lange steel met snaren op grote ronde bol), gitaar en ballafoon (soort marimba met daaronder kalebassen) bespeelde.

Pianist Alexander Von Schlippenbach (Foto: Tom Beetz)

De zon en vooral de oranje route volgend (er waren vier routes elk goed voor zo'n vierhonderd fietsers), dook het kerkje van Den Ham op, waar de Zwitserse klarinettist **Claudio Puntin** een soloconcert gaf. Straight startend met een bergweidenliedje, ging hij de melodie nog eens langs met alleen kleppen- en andere bijgeluiden, daarbij tussentijds overschakelend op free-jazz-basklarinet, om uit te monden in een disconummer. Puntin is een perfecte instrumentalist, maar hij koesterde het surrealistische effect iets te veel.

In de grootste boerenschuur van Den Ham speelden de saxofonisten **Sjoerd Dijkhuizen** (tenor) en **Ben van Gelder** (alt) in een wolk van zure stront- en zoete loempialucht duetten, die neigden naar de breekbare Tristano-achtige improvisaties van Lee Konitz (alt) en Warne Marsh (tenor). Ondersteuning boden John Engels op drums en Ernst Glerum op bas. In de biologische schuur te Frytum genoot het publiek voorzichtig van **Mr. Genius**, een groep rond basgitarist Gerard Ammerlaan. In diens nieuwe kwintet moet laptop-specialist Stephane Leonard het spel van de anderen van commentaar voorzien, maar dat leverde geen spannend discours op.

Monika Akihari (Foto: Tom Beetz)

De oer-free-jazz pianist **Alexander Von Schlippenbach** heeft een decennium terug de muziek van Thelonious Monk herontdekt en maakte daarmee destijds een tournee met drummer Sunny Murray. In de kerk van Gronings mooiste ronde terpdorp Niehove presenteerde hij zijn goed ingespeelde kwintet Monk's Casino. Korte collectief en foutloos gebrachte parafrases op Monk-thema's werden veelvuldig afgewisseld met vrije improvisaties. Het hoge tempo, de duidelijk vastliggende structuur en de uitstekende soli van Rudi Mahal, die zijn basklarinet supersnel bespeelde met een bijna tenorsound, en de met demper excellerende trompettist Axel Dörner, maakten dit concert een interessante kruising tussen bop en free-jazz. Tegenvallend was het **POW Ensemble** van Luc Houtkamp in schuur Dick te Feerwerd. Alle soorten elektronica werden erbij gesleept ter ondersteuning van onder anderen vocalist Han Buhrs. Het leverde weinig interessants op, hetgeen niet gezegd kan worden van de aanstekelijke en onvermoeibare tapdanseres Marije Nie. Het duet tussen tenorist Houtkamp en trombonist Lester Bowie was onder de maat. **Michael Moore** was de derde klarinettist op de oranje route. Hij duelleerde met gitarist Duck Baker in het kerkje van Feerwerd op een erg laconieke wijze. Daarvoor leverden cellist Ernst Reyseger en gitarist Niels Brouwer in de kerk van Oldehove de perfecte ondersteuning en tegenspraak aan de Molukse zangeres **Monica Akihari**, die qua vrijheid en vocale expressie een goede tegenvoeter van Greetje Bijma is en door haar ijzersterke improvisaties op Molukse liederen een nieuw vocaal kanaal aanboort. Dit optreden was alleen al een bezoek aan de ZomerJazzFietsTour waard. (Han Schulte)

CONCERTVERSLAGEN VERVOLG

SCHIPHOL JAZZ FESTIVAL AIRBORNE

Datum en plaats: 25 en 26 augustus, Dorint Hotel, Schiphol-Oost.

Jazz in hotels hoeft lang niet altijd tot groot muzikaal succes te leiden. De bezoekers van dergelijke festivals zijn doorgaans niet degenen die bijvoorbeeld wekelijks bij Johannes of Sem naar binnen lopen om een stel cd's te kopen die ze diezelfde dag nog op de radio hebben gehoord. Huis ter Duin in Noordwijk, met in vroeger tijden een gedegen Amerikaanse afvaardiging, kwam even in mijn gedachte. Dat festival was een initiatief van Hans Loonstijn.

Bij het eerste Schiphol Jazz Festival in het Dorint Hotel op Schiphol-Oost was er alleen plaats voor Nederlandse groepen die stuk voor stuk en ieder in hun genre, op niveau musiceerden. Muzikaal zat het dus wel goed.

De stem van zangeres **Paulien van Schaik** is glashelder en ze syncopeert met overgave. Haar tekstbeleving is zoals het hoort. Van Schaik trad op zonder het wapengekletter van een al te luide slagwerker. Wat moet dat soms voor musici een zegen zijn; haar strijkers onder leiding van bassist/componist Hein Van de Geyn hadden er baat bij. Van de Geyn genereerde fraaie tinten, meestal donkerbruin en dan nog in allerlei schakeringen. Zijn noten kraakten niet, maar kregen hier goed hoorbaar de volle lengte. Goeie stukken ook.

'Everything happens to me', 'Them Their Eyes' en 'Good Morning Heartache' zorgden voor een kwalitatief hoogstaande opening van het festival. Kamerjazz in optima forma.

Het trio van pianist **Peter Beets**, met bassist Jos Machtel en drummer Joost van Schaik (geen familie van Paulien), speelde een met groot enthousiasme ontvangen set. Ter afsluiting werd in een speciaal arrangement Gershwins 'I Got Rhythm' ten gehore gebracht. Beets verraste daarin enigszins met 'runs' die nu eens niet aan Oscar Peterson, maar aan Art Tatum herinnerden. Tempowisselingen en dan weer een chorusje 'stride' gingen er in als koek. Verder viel nógmaals op dat bassist Jos Machtel bij voorkeur met zijn duim soleert. Binnenkort verschijnt op Criss Cross Peters vierde cd.

Het schijnt al een wonder te zijn als het internationaal beroemde **Rosenberg Trio** eens een keer in Nederland is. Het kan een tussenlanding zijn geweest, maar ook zij waren er tijdens Schiphol Jazz. En hoe! 'Babik' sprong er uit, Django Reinhardt droeg het op aan zijn zoon. Flitsende solo's op het scherp van de snede volgden op het al vlotte en uitdagende thema. Frits Landesbergen (te gast en uitgerust met vier mallets) steeg naar grote hoogte. De solobijdragen van gitarist Stochelo Rosenberg zijn trouwens zonder uitzondering van een ongekende intensiteit. Hij is een virtuoos musicus.

Qua muziek is dit eerste festival geslaagd. In 2008 is er zeker plaats voor nummer twee. Dan met, naar men verwacht, een internationale deelname. In de lange hoofdzal ('standing room only') werd er achterin wel te veel gekletst tijdens de optredens, maar op verzoek werd daar soms met grote voortvarendheid wat aan gedaan. Dat waren vermoedelijk de bezoekers die zelden een jazz-cd kopen, maar in het luxe Dorint Hotel met exotische cocktails rondliepen. Lush Life! Het stond volgens mij bij niemand op het repertoire. Vreemd eigenlijk.

(Jaap Lüdeke)

VERVOLG PAGINA 1

AFSCHIED MAX ROACH

Tijdens de dienst spraken onder anderen Maya Angelou, Bill Cosby en Phil Schaap. Angelou noemde Roach 'dedicated, disciplined and daring'. Cosby deed uit de doeken dat het aan Max Roach te danken was dat hij niet voor de muziek, maar voor de humor had gekozen, zo meldt een verslaggever van Bloomberg.net op 24 augustus. Ooit kocht de komiek voor 75 dollar een drumstel, keek goed naar de drummers Vernell Fournier en Art Blakey en dacht toen zijn mannetje te kunnen staan. Totdat hij een optreden van Max Roach bijwoonde: "Max went 'bash' on the cymbals and then 'bash' again, and then he went 'fit-tat-tat fit-tat-tat fit-tatata', and then I went home!" Ook veronderstelde Cosby dat Roach een zegen moet zijn geweest voor kledingverkoper Brooks Brothers. Toen hij en Miles Davis in de jaren vijftig pakken begonnen te dragen, werden ze daarin door hun fans en medemusici massaal nagevolgd. Verder werd een brief voorgelezen van oud-president Bill Clinton, die Max Roach preeft als inspirator van jonge jazzmusici en om het uitdragen van zijn 'ideals of quality and justice'. Muzikale bijdragen leverden Gary Bartz, Cecil Bridgewater, Billy Harper, Reggie Workman, Cassandra Wilson, Tyrone Brown, Randy Weston, Billy Taylor en Jimmy Heath, die op sopraansaxofoon het stuk 'There'll Never Be Another You' speelde. Er traden geen drummers op.

De dienst werd onder anderen bijgewoond door Sonny Rollins, Roy Haynes, Chico Hamilton, Odeon Pope, Avery Sharpe, Yusef Lateef, Sheila Jordan, Harold Mabern, Rufus Reid, Steve Turre en Ornette Coleman. Laatstgenoemde sprak na afloop tegen Bloomberg zijn bewondering voor Roach uit: "Max was one of the advanced pioneers of creative art, emotion and ideas. I'm not crying now, but I was crying before the ceremony."

CORRECTIES

In JazzFlits 13 berichtten wij over de dood van drummer **Max Roach**. In het bericht op de voorpagina noemden wij 22 augustus als datum van overlijden. Dat had 16 augustus moeten zijn, zoals ook in het In Memoriam staat.

In hetzelfde nummer schreef Han Schulte in een recensie van de cd 'Happy House' van de **Holland Big Band** dat Loet van der Lee alleen als orkestleider en componist bij het project betrokken was. Uit de hem beschikbare informatie kon hij niet opmaken dat trompettist Van der Lee ook als solist te horen is. Blijkens een e-mail van de Holland Big Band is dat in tien van de twaalf stukken wel het geval. Verder meldde de bigband nog dat trompettist Gerard Kleijn een van de oprichters van het orkest is en vast in de sectie nestelt.

JAZZ IN DE OUDE STIJL

Door Gerard Bielderman

IM MEMORIAM

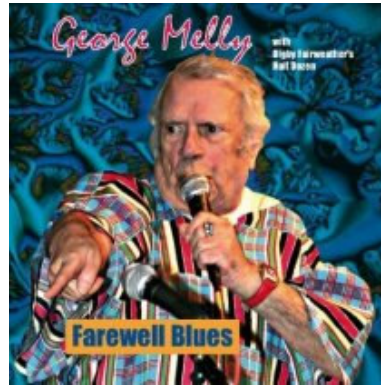
In het Europese oude stijl-wereldje zijn in de afgelopen maanden enkele pianisten overleden die vooral bij de New Orleans-liefhebbers goed bekend stonden. Daarover stond (natuurlijk) niets in de grote dagbladen.

Op 5 juli overleed op 76-jarige leeftijd de Engelse pianist **Graham Paterson**. Hij begon midden jaren vijftig bij de band van Mike Peters, speelde korte tijd later bij Bob Wallis en Dave Reynolds, tot hij uiteindelijk in de band van drummer Barry Martyn terechtkwam. Graham was erg onder de indruk van de Amerikaanse pianist Alton Purnell en liet dat in zijn spel ook duidelijk horen. In zijn tijd bij Barry Martyn, tussen 1959 en 1968, kreeg hij de kans vele New Orleans-musici te begeleiden: George Lewis, Kid Thomas Valentine, Emmanuel Paul, Capt. John Handy, Kid Sheik Cola, Harold Dejan en Louis Nelson. Met deze gasten werden ook diverse platen gemaakt. De pianist kwam nogal nors over, maar had veel gevoel voor zijn muziek. Zijn laatste opnamen maakte Paterson in 1998. Kort daarna stopte hij met spelen.

Volkomen onverwacht overleed 21 juli de Duitse pianist **Ralf Peyer**. Hij kwam in 1987 bij Rod Mason's Hot Five en bleef er tot aan zijn dood. Vóór die tijd speelde hij onder meer in de Seatown Seven. Peyer was goed thuis in de blues maar ging ook ragtimestukken en boogie woogies niet uit de weg. Met Mason maakte hij zo'n vijftien cd's. Ralf Peyer is slechts 58 jaar oud geworden.

Pianist **Jon Marks** was aanvankelijk een navolger van Alton Purnell maar ontwikkelde toch een eigen stijl. Hij stierf 23 juli, 60 jaar oud. In de loop der jaren bleek Marks ook een uitstekend begeleider van zangeressen als Thais Clark, Topsy Chapman, Kuma Williams en Jan Harrington. De pianist begon zijn carrière bij de band van trompettist Keith Smith, in 1965. In april 1968 vroeg Barry Martyn hem voor een Amerikaanse tournee als vervanger van de hierboven genoemde Graham Paterson. Tot 1972 bleef Marks bij Martyn. Toen ging hij steeds vaker spelen met klarinettist Sammy Rington en werd uiteindelijk diens vaste pianist. Dat duurde zo'n dertig jaar. Hij ging in Berlijn wonen en speelde daar ook vaak met de White Eagle New Orleans Band. De hele platen-carrière van Marks is te vinden in Eurojazz Discos No. 120: 'Jon Marks Discography'.

Ten slotte moet ik natuurlijk melding maken van het overlijden van de excentrieke zanger **George Melly**, op 5 juli. Hij werd geboren in Liverpool, op 17 augustus 1926. Rond 1948 verhuisde hij naar Londen waar hij begon te zingen bij Mick Mulligan's Band. De gemakkelijke belevissen bij die band beschreef hij in zijn boek 'Owning Up' (1965). In 1963 stopte hij met zingen, trouwde en begon te schrijven. De volgende tien jaar was hij televisie- en filmcriticus voor de Britse krant The Observer. Hij werkte ook samen met klarinettist en tekenaar Wally Fawkes en schreef de teksten voor Fawkes strip 'Flook' in de Daily Mail. Ook presenteerde Melly regelmatig het programma BBC Jazzclub, gaf lezingen en schreef enkele filmscripts. Slechts sporadisch trad hij nog op als zanger met onder anderen Mick Mulligan en Alex Welsh. Zo werd hij ook eens gevraagd om te zingen met John Chilton's Feetwarmers, bestaande uit voormalige beroepsmusici die nu alleen nog voor hun plezier speelden maar een dagelijkse baan hadden. Het klikte zo goed dat er meer optredens volgden

De laatste cd van George Melly: Farewell Blues.

met het uiteindelijke resultaat dat de band weer beroeps werd! Dat was rond 1973 en de samenwerking met Chilton duurde zo'n dertig jaar. Hoewel Melly aanvankelijk bijna uitsluitend blues zong, breidde hij op aandringen van John Chilton zijn repertoire uit met standards, vaudeville songs etc. Begin van dit jaar kreeg George Melly te horen dat hij longkanker had en niet lang meer te leven had. Zijn laatste wens was om nog een cd op te nemen en dat gebeurde op 5 maart. De cd, waarop hij begeleid wordt door Digby Fairweather's Half Dozen, is onder de titel 'Farewell Blues' zojuist verschenen op Lake LACD250. Met George Melly heeft de Engelse (traditional) jazzwereld een kleurrijke figuur verloren. Zijn hele platenoeuvre is te vinden in Eurojazz Discos No. 33.

Gerard Bielderman is jazzdiscograaf (<http://home.tiscali.nl/tradjazz>) en onder meer medewerker van Doctor Jazz.

FESTIVAL

JAZZFESTIVAL OUD-BEIJERLAND Centrum Oud-Beijerland 21 en 22 september

Met onder anderen: Monsieus Dubois, Rembrandt Frerichs en Deborah J. Carter.

Het eerste Jazzfestival Oud-Beijerland is geprogrammeerd door pianist Rembrandt Frerichs en heeft de Rabobank als hoofdsponsor. Op de vrijdagavond is er van 20.00 uur tot middernacht een kroegentocht, gedurende welke onder anderen de Nu-jazz band Monsieus Dubois en het Rembrandt Frerichs trio met zangeres Sylvi Lane zijn aan te treffen. Op de zaterdag zijn er op het Rabo-hoofdpodium vanaf 14.00 uur optredens van onder anderen zangeres Deborah J Carter en trompettist Eef van Breen.
(www.rabojazz.nl)

"Jazz is a snobby place. It has to be very protective of itself, because there's not a lot of money in it. It's all about passion, so people get so passionate about it, that they decide they are gonna exclude everything else. I know that being included in the jazzworld is an honour, but it can also be a bit of a curse. It can make you be into the jazzpolice."

Zanger/saxofonist Curtis Stigers op het radiostation theJazz, zomer 2007

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

PAUL RUTHERFORD: ONVOORSPELBARE FREE-JAZZTROMBONIST

De Engelse trombone-avant-gardist Paul Rutherford, die als eerste zong en speelde door een schuiftrombone, een techniek 'multiphonics' genaamd, werd maandag 6 augustus dood aangetroffen in zijn huis. Rutherford (1940-2007) was ook een van de eerste koperblazers die soloconcerten ambieerden. Van zo'n solo-optreden op het Moers Festival 1976 verscheen de lp 'Old Moers Almanac'. Hieraan ging in 1974 de veelgeprezen soloplaat 'The Gentle Harm of the Bourgeoisie' vooraf. Deze titel was een parafrase op Luis Bunuel's film 'The Discreet Charm of the Bourgeoisie' (1973). Het zegt iets over Rutherford's denkwereld: communistisch georiënteerd, gevoel voor humor en vooral antiburgerlijk. Belangrijker nog is, dat al zijn solo-improvisaties volledig onvoorspelbaar waren, evenals zijn loopbaan was. Bij het ontbreken van een jazzopleiding werd hij lid van een der Royal Air Force bands.

Paul Rutherford Trio: 'Gheim'

Daar kreeg hij studiekansen, speelgelegenheid en ontmoette hij John Stevens en Trevor Watts, collega's met wie hij de weg aflegde van dixieland naar bop. Maar Rutherford wilde geen trombone-epigoon van J.J. Johnson worden. Daarom stichtte hij met John en Trevor na hun legerperiode in 1964 de Engelse improvisatie-scene in de Londense Little Theater Club. Leider/drummer Stevens liet Rutherford vaak niet meespelen. Terwijl hij trombone, piano en compositie leerde studeerde aan de Guildhall School of Music trad hij daardoor noodgedwongen ook op met Neil Ardley's New Jazz Orchestra. Ondertussen was hij medeoprichter van het Spontaneous Music Ensemble in 1965 met Stevens, Watts en bassist Harry Miller. Daarna volgden Amalgam met Watts in 1967 en ten slotte het London Composers Orchestra in 1970 met Barry Guy. Dit vormde geen belemmering voor hem – ondanks verwijten van improvisatiecollega's – om vele jaren met Mike Westbrook's Concert Band en later Brass Band op te treden. Deze laatste was een fanfare met trekken van straattheater en speelde een breed repertoire. Het orkest trad op in fabrieken, op straat, in kroegen en clubs. Als bewonderaar van componist Hans Eisler, die vond dat muziek altijd een sociale functie moet vervullen, sprak dit sociale aspect Rutherford aan. Bij Mike Westbrook speelde hij naast trombone ook - prachtig - euphonium (tenortuba).

Zelf vormde hij in 1970 met gitarist Derek Bailey en bassist Barry Guy de groep Iskra 1903, waarvan de naam ontleend werd aan een periodiek dat Lenin in 1903 oprichtte (Iskra = vonk). In datzelfde jaar maakte hij in Nederland zijn debuut met een groep rond Peter Brötzmann, Misha Mengelberg en Han Bennink middels het ICP 06 album 'Groupcomposing', aangevuld met een concert in Paradiso. In 1972 stapte hij over naar Alexander von Schlippenbachs Globe Unity Orchestra. Zijn latere kritiek op dit orkest was dodelijk. Hij verweet de leider dat niets spontaan en alles gepland was. Hierna maakte hij met het ICP Tentet een tournee door ons land. In het Bimhuis was hij lange tijd een regelmatig terugkerende gast met Westbrook (1978), Fred van Hove (1980), Evan Parker (1985), European Tuba Quartet (idem) en Elton Dean (1986). Maar na een succesvolle tournee in 1986 door Noord-Amerika met het Charlie Watts Orchestra, waarbij ook een stuk als 'Lester Leaps In' werd gespeeld, klaagde hij over het dalende aantal optredens mede door gebrek aan culturele subsidies in zijn vaderland. Zijn depressiviteit nam daarna toe en gecombineerd met relatie- en alcoholproblemen culmineerde dit in enkele instortingen. Ook verklaarde hij vorig jaar geldproblemen te hebben, ondanks zijn AOW en een baantje als portier. Topmusicus Derek Bailey zei over Rutherford, dat zijn soli absoluut onvoorspelbaar waren – zoals Paul zelf wenste – en dat hij een van de twee belangrijkste musici was in de Engelse improvisatiescene.

COLOFON

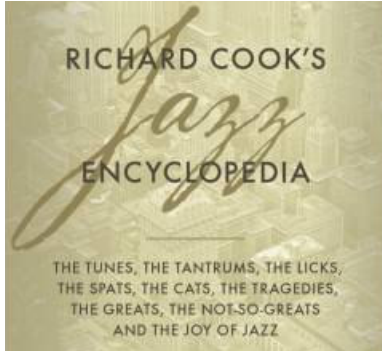
JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Redactie:** Hans van Eeden en Sandra Sanders, redactie@jazzflits.nl. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Gerard Bielderman, Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jaap Lüdeke, Ton Luiting, Jan J. Mulder en Han Schulte. **Fotografie:** Tom Beetz en Tony Daenen. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **Beheerder website:** Henk de Boer. **Aan JAZZFLITS kunnen geen rechten worden ontleend.**

WEKELIJKSE CONCERTAGENDA

Wilt u gratis elke woensdag een overzicht van de jazzconcerten voor de komende week in uw mailbox? Abonneer u dan bij rene@laanen.demon.nl op de concertagenda van de website www.jazzmasters.nl.

IN MEMORIAM VERVOLG

RICHARD COOK: CO-AUTEUR PENGUIN GUIDE TO JAZZ RECORDINGS

De hyperactieve, breed georiënteerde Engelse jazzauteur Richard Cook is 25 augustus op 50-jarige leeftijd in zijn woonplaats Londen overleden aan darm- en leverkanker. Op 12-jarige leeftijd verloor hij zijn vader, een onderwijzer, waarna hij bij zijn oudste zuster ging wonen. Hij had geen interesse in een academische studie, wel in muziek en legde als tiener in de jaren zeventig een grote collectie 78-toerenplaten aan na het horen van Jelly Roll Mortons 'Doctor Jazz'. Ook had hij een speciale belangstelling voor music-hall-sterren. Een kantoorbaantje verhinderde hem niet als freelancer voor de New Musical Express (NME) over pop en jazz te schrijven. Begin jaren tachtig trad hij in vaste dienst bij NME. In de tweede helft van dat decennium werd hij redacteur bij The Wire en specialiseerde hij zich in jazz en avant-garde. Onder zijn beleid richtte dit ultra modern vormgegeven blad zich ook op klassieke muziek, soul en aanverwante richtingen. Tegelijkertijd was hij redacteur voor de uitgeverij Quartet Books, (mede)eigenaar van The Wire. In 1993 werd Cook Hoofd Jazz bij Polygram UK, produceerde enkele albums en startte een reïssue-programma met moderne Britse jazz. Ondertussen was hij er samen met Brian Morton in geslaagd een voortreffelijke gids met jazzrecensies samen te stellen, waarin zowel de mainstream als avant-garde professioneel besproken werd. De eerste uitgave in 1992 was getiteld 'The Penguin Guide to Jazz on CD, LP & Cassette'. Elke twee jaar verscheen een nieuwe aangevulde editie. De titel wijzigde naar 'The Penguin Guide to Jazz on CD' en omvatte in 2004 meer dan 1.700 pagina's. In 2006 werd de nieuwste editie ingekrompen tot ruim 1.500 pagina's en getiteld: 'The Penguin Guide to Jazz Recordings'. Het was en blijft de meest up-to-date en betrouwbare jazzalbum-gids.

In 2001 verscheen Cooks 'Blue Note Records: The Biography' gevolgd door 'Richard Cook's Jazz Encyclopedia' in 2005, dat enigszins omstreden was door zeer kritische noten van Cook in biografische lemma. Het laatste boek van zijn hand was 'It's About That Time: Miles Davis On And Off The Record'. Een grote passie voor zangeressen leidde wel tot sterke interviews, maar niet tot een boek. Een beoogd boek over music-halls werd evenmin gerealiseerd. Cook was ook muziekcriticus voor de Sunday Times, schreef filmrecensies, maakte jazzdocumentaires voor BBC 3 en was discjockey voor radio Jazz FM. Recentelijk gaf hij het tijdschrift Jazz Review uit, waarmee hij 'an intelligent well-informed dialogue between a talented team of writers and a shrewd and committed readership' wilde scheppen. Uiteindelijk wilde hij de se-riuze jazzliefhebber goed en breed informeren.

FESTIVAL

DINANT JAZZ NIGHTS

**Cultureel Centrum Ciney, Cultureel Centrum Dinant
22 tot en met 30 september**

Met onder anderen: het Laika Fatien Quartet, het Brussels Jazz Orchestra & David Linx feat. Philip Catherine, het Melanie De Biasio Sextet feat. Steve Houben, het Ivan Paduart Sextet feat. Fay Claassen, David Linx & Stéphane Belmondo, Eliane Elias Quartet & Toots Thielemans, het Elisabeth Kontomanou Quartet, Gonzalo Rubalcaba, het Susanne Abbuehl Quartet, Mark Murphy, David Linx, Paolo Fresu en Kalman Olah.

De Dinant Jazz Nights worden dit jaar voor de tiende keer gehouden. Daarom zijn er enkele muzikanten uitgenodigd die een belangrijke rol in de geschiedenis van het festival hebben gespeeld. Ook presenteert gasprogrammeur/zanger David Linx enkele nieuwe namen. Linx koos 'zang' als hoofdthema van het festival. Het eerste weekend voltrekt het festival zich in Ciney, omdat daar tien jaar geleden de kiem voor het huidige festival werd gelegd. Het tweede weekend wordt het programma vervolgd in Dinant, de geboorteplaats van Adolphe Sax.

(www.dinantjazznights.org)

**JAZZ
INTERNATIONAL
RDAM**

Concerttips van Peter J. Korten

Voor het zevende jaar wordt het Rotterdamse jazzseizoen geopend met het **Jazz International RDAM Festival**. Iedere editie wordt een artistiek leider gevraagd de programmering te doen. Dit jaar is de eer aan bassist Stefan Lievestro. In De Doelen ben je, gezeten in een comfortabele congressetel, verzekerd van drie concerten per avond. **Vrijdag** opent het Jazz Orchestra of the Concertgebouw met als gast zangeres Claron McFadden. Daarna soleert de Noor Stian Carstensen op accordeon, banjo en Bulgaarse fluit. Stefan Lievestro sluit de avond af met zijn sextet en speelt zoals hij het noemt: 'Frisse Nieuwe Nederjazz'. **Zaterdag** speelt de uitermate hippe band State of Monc. Aansluitend toetsenist Bugge Wesseltoft; progressief als altijd. Hij werkt samen met een veejay. Daarna de Ploctones. Dat is de internationaal klinkende naam voor het bandje van Anton Goudsmit, met Trujillo, Vierdag en Vink. **Zondag** zijn er twee concerten. Eerst The Gairloch Session. Deze band is speciaal voor het festival samengesteld door Stefan Lievestro. Leden zijn onder anderen Nils Wolgram (trombone) en Harmen Fraanje (piano). Ook zal er een nog bekend te maken gast meespelen. De afsluiting zal verzorgd worden door het Rotterdam Jazz Orchestra, dat onder leiding zal staan van Carla Bley. Bassist Steve Swallow zal haar weer vergezellen met zijn zoemerge geluid. Er zullen composities van Bley op de lesenaar staan. Het door de artistiek leider gekozen thema 'Tonen en kleur', zal beslist goed uit de verf komen met dit veelzijdige festival. Drie dagen met Rotterdamse én internationale musici. Het festival vindt plaats van 21 tot en met 23 september 2007 in De Doelen (010-2171717).